

DÉRI PÁL

Történelem

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:Fazekas István
egyetemi tanár, ELTE BTK**A KORA ÚJKORI HADKIEGÉSZÍTŐ RENDSZEREK
FEJLŐDÉSE ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA KÖZÉP-EURÓPÁBAN*****Kulcsszavak:** hadtörténelem; hadkiegészítés; Közép-Európa; államfejlődés;*

Jelen dolgozat központi témája a kora újkori hadkiegészítő rendszerek fejlődésének bemutatása és összehasonlítása Közép-Európában a Habsburg, lengyel-litván, oszmán és porosz államalakulatokon keresztül. A térség országai számos azonos tulajdonságuk mellett abban is közösek, hogy – földrajzi fekvésükből következően – olyan kitettséggel rendelkeznek, amely történelmi korokon átívelően teszi próbára őket. A kora újkori „hadügyi forradalom” névre hallgató folyamat szintén egy próbatétel elé állította a régió államait, a hadkiegészítés pedig – mint a haderő létszámát és rendelkezésre állását eldöntő struktúra – az egyes országok életben maradási fel-tételét jelentette. Ezen okok miatt azokat a nagy kiterjedésű és jelentőségű államalakulatokat választottam elemzésem tárgyául, amelyek állapota egyrészt a régió egészét befolyásolják, másrészt lehetőségeik, terheltségük és más körülményeik miatt olyan szélsőértéket képviselnek, amely rendkívül reprezentatívvá teszi vizsgálatukat. Ezen rendszerek kiépülésének vizsgálata és összehasonlítása alkalmat ad a tervezési és döntési befolyással bíró személyek és csoportok lehetőségeinek, eredményeinek és – ebből következően – felelősségük megítélésére.